

Het Signaal, II, Zomernummer, onder leiding van de kunstgroep „Het Signaal”. N. V. Theosofische Uitgeversmaatschappij, Amsterdam.

Het is mij nog niet duidelijk welke richting deze nieuwe „kunstgroep” vertegenwoordigt, noch welke overeenkomst van geestelijk inzicht deze onderscheiden kunstenaars heeft bijeengebracht. Ik zie geen verband tusschen Toorop bijv. en Piet van Wijngaerdt, noch tusschen Odilon Redon en Maks, evenmin tusschen een artikel van Dr. H. A. Naber, dat zeer wetenschappelijk gesteld is, en de schilderijen van Alma, die in reproductie bijna alle kwaliteiten verliezen, die men, door de kleur, in het origineel kan waardeeren.

Ook de vertegenwoordiging der interieurkunst door Berlage, Van den Bosch, De Bazel en Van Epen en der kunstnijverheid alleenlijk door Carel J. Begeer is mij even onbegrijpelijk, daar de eersten toch niet de Nederlandsche binnenhuis-kunst representeeren en de heer Begeer evenmin de toegepaste kunst, terwijl ook zijn werk zich niet aansluit bij een ultra-moderne opvatting der moderne Russen, van Fauconnier, Alma, Van Zeegen of Piet van Wijngaerdt.

Wij zullen dus dit zomernummer alleen moeten beschouwen als een samenvoeging van zeer opzichzelfstaande kunstuitingen en reproducties naar vrije en toegepaste kunst, en dan lijkt mij de bijdrage van Dr. H. A. Naber over „La Rose de la Somme” allereerst vermeldenswaard.

Gesteund door wetenschappelijke onderzoekingen reconstrueert hij het voorvenster van de kathedraal van Amiens, waarin zeer duidelijk de sectio divina na te speuren valt, komt vervolgens tot de conclusie dat de zogenoemde Egyptische driehoek, die men in Egyptische bouwkunst en in de Gothiek heeft meenen op te merken een onjuistheid is, om te eindigen met: „La S. D. peut être éliminée par la mode pour un certain temps, ce qui rend intéressants les principes et les symboles, c'est leur âge; et la S. D. est suragée!”

Avec son âge, sa vitalité est extrême, si Reuchlin a eu raison en disant que la Lettre de Pythagore est le symbole de (ou pour) la jeunesse: „hypsilon Pythagorae juventutis symbolum”.

Naast enkele letterkundige bijdragen van Verwey, Pauwels, Bloem, Danser, Rikmenspoel e.a. vraagt L. v. d. Swaelmen onze aandacht voor een beschouwing „Pour l'architecture”, waarin hij op de herleving in bouw- en interieurkunst wijst en een kleine voorgeschiedenis ervan geeft.

Met een heftige critiek op het publiek, dat de nieuwe richting in de schilderkunst niet onbevangen te gemoet treedt, besluit Piet van Wijngaerdt het tekstgedeelte; maar vergoelijkend wijt hij dit aan de opvoeding der jeugd.

„Op de school ontbreekt de opvoeding der jeugd in schoonheidszin ten eenenmale. Dáár verveelt men haar”, zegt de heer v. W., „met het teekenen van ijzerdraadfiguren en vormlooze blokken”.

Ook zijn er „onwetende critici die de natuurskunstvaardigheid verheerlijken” en „als natuurlijk gevolg toont het publiek zich dan ook vijandig tegenover werkelijke kunst.”

Mij dunkt, een duidelijk en helder artikel over werkelijke kunst, als wij dáár bijv. de uitingen der verschillende moderne Russische schilders, wier werken hier afgebeeld zijn, toe mogen rangschikken, zou al een stap in de goede richting zijn.

Nu zien wij slechts reproducties van werken waarbij juist de kleur en de kleurtegenstellingen een zeer voorname rol spelen, zoodat hier een toelichting over het essentiele dier moderne kunst zeer goed van pas zou zijn.

Op die wijze zou de kunstgroep „Het Signaal” het publiek nader tot zich gebracht hebben, wat toch blijkbaar de bedoeling van den heer Van Wijngaerdt c. s. is.

Nu is dit Zomernummer zonder leidende gedachte en dat lijkt mij, afgescheiden van het mooi of leelijk, van het meerdere of mindere kunstgehalte een groote tekortkoming.

R. W. P. Jr.